

Charakter – cel prawdziwej edukacji

Dyskurs Bhagawana Śri Sathya Sai Baby wygłoszony 20 listopada 2002 r.
w Prasanthi Nilajam

*Nigdzie nie ma pokoju.
Prawda stała się równie ograniczona.
Robi się ogromne zapasy groźnej broni.
Coraz więcej jest takich, których ogarnia strach.
Przyczyną tego złego poruszenia jest ego.
Taka jest prawdziwość słowa Sai.*

Ucieleśnienia miłości!

Edukacji z dnia na dzień jest coraz więcej, lecz w rezultacie w zachowaniu człowieka nie następuje odpowiednia transformacja. Jakiej edukacji potrzebujemy? Dzisiaj zwiększyła się akademicka doskonałość w edukacji, lecz jej zbawienny wpływ na ludzkie zachowanie maleje.

Drodzy studenci!

Dzisiaj dążycie wyłącznie do zdobycia świeckiej edukacji (tj. obojętnej na wartości). Sama świecka edukacja nie wystarczy. Trzeba ją uzupełniać edukacją duchową. Musicie rozwijać zasadę miłości. Musicie podążać drogą prawdy. Prawdziwa edukacja jest przepiękna prawdą i miłością. Bez prawdy miłość jest bezowocna i bezwartościowa. Edukacja świecka służy zarabianiu na życie, natomiast rolą edukacji duchowej jest osiągnięcie celu życia. Dlatego obowiązkiem studentów i nauczycieli jest połączenie edukacji świeckiej z edukacją duchową. Dzisiaj świat rozpoznał znaczenie harmonijnego związku pomiędzy edukacją świecką i duchową.

Cały świat zaczął przekazywać edukację duchową w ramach standardowego programu nauczania. Ludzie uświadomili sobie prawdę, że duchowość nie jest współczesnym odkryciem, lecz starożytną mądrością. Jednak znaczenie tej zasady ograniczono wyłącznie do przedstawiania i nauczania duchowości. W rzeczywistości następuje upadek w praktykowaniu duchowości w codziennym życiu. Dlatego najważniejsza jest dzisiaj edukacja praktyczna. Edukacja bez praktyki doprowadziłaby do niepokoju. Współczesne studia w instytutach nazywa się edukacją. Jednak edukacja duchowa, która ma wpływ na nasze serce, to Educare. Educare oznacza wydobywanie boskości ukrytej w człowieku i wskazanie takiego ideału dla całego świata. Współczesna edukacja kończy się tylko na wiedzy książkowej. Ogranicza się do tego, co zawierają książki. Niemniej Educare nie ma związku z książkami. Dotyczy nauczania o źródle wszelkiej wiedzy, które jest ukryte w sercu człowieka. Dlatego najważniejszą potrzebą jest dzisiaj przyznanie pierwszeństwa tej edukacji. Ludzie dążą do zdobycia wyższego wykształcenia w sferze świeckiej. To nie wystarczy. Muszą także dążyć do osiągnięcia edukacji duchowej, która uczy wartości ludzkich, takich jak prawda, prawe postępowanie, miłość itd., prowadzących do transformacji serca.

Harmonijne połączenie edukacji świeckiej i duchowej jest idealnie dostosowane do współczesnego świata. Jedna to wewnętrzne przebudzenie, a druga to zewnętrzne nauczanie. Nauki świeckie odnoszą się do świata materialnego. Stanowią aspekt negatywny; natomiast nauki dotyczące wewnętrznego przebudzenia są pozytywne. Dla przykładu weźmy miłość. Kto potrafi określić formę miłości? Najlepszym sposobem opisanie miłości jest kochać innych, być kochanym

przez innych i tym samym doświadczają błogostanu miłości. Takie nauki związane z wewnętrznym przebudzeniem są pilną potrzebą chwili.

Educare jest tym, co tworzy miłość i więź między ludźmi. Dzisiaj nikt nie wie, co znajduje się w umyśle drugiego człowieka; nie mówiąc o człowieku, którego myśli, słowa i czyny nie są ze sobą w harmonii. On myśli o czymś, mówi coś innego i robi coś zupełnie innego. Nie jest to cecha prawdziwej edukacji. O czym myślicie, o tym mówcie; o czym mówicie, wprowadzajcie to w czyn. Dzisiaj człowiek nie wznosi się do poziomu mahatmy (szlachetnej duszy), ponieważ nie ma jedności między myślami, słowami i czynami. Staje się duratmą (niegodziwcem). Mówi się:

Manasjekam waczasjekam karmanjekam mahatmanam.

Manasjanjat waczasjanjat karmanjanjat duratmanam.

Szlachetni są ci, których myśli słowa i czyny pozostają w pełnej harmonii.

Ci, u których brak takiej harmonii, są niegodziwi.

Do tak zwanej 'wykształconej elity' nie należą rzesze ludzi bez wykształcenia, lecz najwięksi przestępcy. To oni wyrządzają wielką krzywdę krajowi. Niewykształceni mieszkańcy wsi prowadzą przyzwoite życie i dają przykład innym. Dla przykładu ci, którzy są wykształceni i uważani za wielkich intelektualistów, wiodą komfortowe życie w miastach. Z drugiej strony, ci uznawani za wieśniaków i niepiśmiennych prostaków, żyją na wsiach. Prowadzą bardzo proste, szczęśliwe i radosne życie. Dzisiaj dowiedzie się, że w miastach założono wiele szkół, koledżów i uniwersytetów. W kampusach tych instytucji edukacyjnych odkryjecie także nieustanne zdenerwowanie i niepokoje. Natomiast na wsiach, gdzie nie ma takich instytucji wyższego nauczania, niepokoje prawie nie występują. Jaka może być przyczyna takiej sytuacji? Najczęściej jest to tzw. 'nowoczesna edukacja'.

Pojedźcie do wioski i zobaczcie. Gdy wchodzić do wioski, prości wieśniacy pytają: „O bracie! Skąd pochodzisz? Jaki jest twój kraj?”. Rozmawiają z wami z szacunkiem i czią oraz pytają o wasze samopoczucie. Jednak w małych i w dużych miastach nawet ojciec i syn nie wypytują jeden drugiego o zdrowie. Zajmują się swoimi codziennymi sprawami machinalnie, nie martwiąc się o siebie nawzajem. Przyczyną tej sytuacji jest nowoczesna edukacja. Mówi się: „Celem edukacji jest charakter”. Ponieważ obecnie ludzie stracili charakter, szacunek i cześć również straciły znaczenie. Do takiej sytuacji przyczyniają się choćby rodzice. Rodzice mieszkający na wsiach posyłają swoje dzieci po wykształcenie do miast. Oczekują od dzieci zdobycia wyższego wykształcenia i otrzymania stopni naukowych. Niewątpliwie ich intencje są dobre. Lecz przebywając w mieście, dzieci schodzą na złą drogę. Gdy mieszkali na wsiach, szanowali starszych i byli posłuszni swoim rodzicom. Gdy tylko przyjechali do miast w pogoni za wyższym wykształceniem, stracili wszystkie dobre cechy nabyte w domu, takie jak szacunek, cześć, charakter i pokorę.

Obecnie studenci zapomnieli o wartości życia w świętości. Nie wahają się palić nawet w obecności rodziców. Złych nawyków jest coraz więcej. Natomiast na wsiach sytuacja jest trochę inna. Dzieci zachowują się powściągliwie w obecności starszych i rodziców. Na wsiach wciąż utrzymuje się silna kontrola rodzicielska. Jednak taki nadzór nie istnieje w małych i dużych miastach. Młodzi ludzie palą papierosy i proponują je swoim znajomym, chodzą do kina i stale ulegają tyłu złym nawykom. Nie ma nikogo, kto ich powstrzyma i odzwyczai od złych nawyków. Jaka jest przyczyna takiego zachowania? Nowoczesna edukacja. Młodzi ludzie nie mają szacunku dla starszych, rodziców i dla społeczeństwa. Jeśli ktoś wytyka im błędy, zaczynają się spierać, mówiąc: „Dlaczego mam się bać? To mój kaprys, palę własnego papierosa”.

Mały przykład. Pewnego razu Hindus i cudzoziemiec podróżowali razem w przedziale kolejowym. Hindus był nałogowym palaczem. Co więcej, wypuszczał dym w twarz cudzoziemca.

Cudzoziemiec tolerował to przez jakiś czas, a gdy nie mógł już tego dłużej znieść, powiedział Hindusowi: „Mój drogi synu! Nie czuję się dobrze. Nie znoszę palenia papierosów. Jeśli chcesz palić, proszę idź do toalety”. Hindus, który był wychowany zgodnie z nowoczesną edukacją, odpowiedział: „Jeśli nie znosisz mojego palenia papierosów, możesz iść do toalety. Kupiłem papierosy i będę palił bez ograniczeń. Mogę palić i wypuszczać dym tak jak się mi podoba”. Zatem Hindus zaczął kłócić się z cudzoziemcem. Cudzoziemiec był bezradny. Po jakimś czasie wyszedł do toalety i wrócił. W międzyczasie hinduski student wyrzucił z przedziału jego buty. Cudzoziemiec widział to, ale pomyślał sobie, że nie byłoby mądre kłócić się z tym aroganckim chłopakiem. Dlatego wszedł na górną kuszetkę i się wyciągnął. Teraz przyszła kolej na Hindusa. Poszedł do toalety. Zanim wrócił, cudzoziemiec wyrzucił jego płaszcz, aby dać mu nauczkę. Chłopak wrócił z toalety i dopytywał się, gdzie jest jego płaszcz. Cudzoziemiec odpowiedział, że płaszcz wyruszył na poszukiwanie jego butów, które chłopak wyrzucił z przedziału. Wtedy student zrozumiał swój błąd.

Jak wiecie, w tej epoce wieku kali wszystko będzie miało reakcję, oddźwięk i odbicie. Jeśli będziecie rozmawiali z innymi łagodnie i słodko, otrzymacie to samo w zamian. Jeśli będziecie nieuprzejmi dla innych, inni także będą dla was nieuprzejmi. Dlatego każdy człowiek, niezależnie od wieku i kraju, musi mówić łagodnie i słodko. Czy ktoś jest uczonej czy niewykształcony, musi mówić łagodnie i słodko. Musi mieć pokorę.

*Posłuchajcie słów prawdy Sai.
Kultura, właściwe zachowanie,
prawda, wiara, oddanie i dyscyplina –
to jest prawdziwa edukacja.
Wszystko inne to bzdury.*

Człowiek nie uważa się dzisiaj za kogoś, kto musi podejmować obowiązki. Wykonywanie swoich obowiązków to dyscyplina. Jaki jest pożytek z edukacji bez dyscypliny? Edukacja bez wiedzy jest bezwartościowa, a wiedza bez edukacji jest głupotą. Dlatego dążenie do osiągnięcia tak głupiej i bezużytecznej edukacji nie służy żadnemu celowi. Razem z wyższym wykształceniem należy również rozwijać dobre zachowanie. Jednak to, co spotykamy dzisiaj, to wysoce akademickie i wypaczone zachowanie. Zatem musicie zdobyć wyższe wykształcenie, lecz prowadzić skromne życie. To jest prawdziwa edukacja.

Pewnego razu Mahatma Gandhi płakał, trzymając książkę. Przeczytał ją i uznał, że to brednie. W międzyczasie przyjechał tam Brytyjczyk i zapytał Gandhidziego dlaczego roni łzy. Gandhi odpowiedział, że książka, którą trzyma, nie sprzyja kształtowaniu charakteru, co w jego przekonaniu jest esencją edukacji. Istnieje ogromna różnica między współczesną edukacją i starożytną mądrością. Czas, w jakim dążycie do zdobycia wykształcenia, może być współczesny, ale wasze zachowanie musi być zawsze zgodne ze starożytną mądrością. Dopiero wtedy wasze wykształcenie wzbudzi szacunek.

Musisz szanować swoich rodziców. Jeśli starszy pan przyjdzie z wizytą do twojego domu, przywitaj go z czcią i z szacunkiem. Rozmawiaj z nim słodko i łagodnie. Jeśli ten mężczyzna zapyta, gdzie jest twój ojciec, nie wypędzaj go, mówiąc: „Idź i znajdź go”. To nie jest odpowiedź, jakiej musisz udzielić. Powiedz mu uprzejmie: „Proszę pana! Mój ojciec jest w salonie. Zawołam go”. Jeśli będziesz mówił tak słodko i łagodnie, gość będzie miał o tobie dobre zdanie. Pomyśli sobie, że jesteś szlachetnym synem szlachetnego ojca. Musisz bronić honoru i autorytetu swojego ojca. W jaki sposób? Dzięki swojemu dobremu zachowaniu oraz słodkim i łagodnym słowom. W przeciwnym razie goście wyrobią sobie opinię: „Ojciec jest dobrym i godnym szacunku człowiekiem, ale jego syn jest złym człowiekiem. Jest nieuprzejmy i arogancki. Nie jest szlachetnym synem”. Dlatego dzisiaj musimy

się nauczyć pielęgnować pokorę, pomimo naszej nowoczesnej edukacji i życia we nowoczesnych czasach.

Kto jest studentem? Studentem jest ten, kto zdobywa wykształcenie i kto zachowuje się z pokorą, posłuszenie i w sposób zdyscyplinowany. Ten, kto nie ma posłuszeństwa i dyscypliny, nie jest studentem, lecz głupcem. W kampusach, gdzie wielu studentów dąży do zdobycia wykształcenia, musi panować spokój i dobra atmosfera. Dzisiaj starsi wahają się, czy chodzić do miejsc, w których przebywają studenci; przyczyną jest to, że starsi boją się, iż studenci mogą sprawiać kłopoty. Dawniej nie było takiej sytuacji. Wówczas studenci zachowywali się z pokorą. Mieli poczucie rozróżniania zdobyte dzięki edukacji. Godne pożałowania jest to, że we współczesnej edukacji brakuje uczciwości i prawości, poczucia obowiązku, dyscypliny i oddania. Jaki jest pożytek z takiej edukacji? W dawnych czasach uczeń zwykle otrzymywał inicjację w naukę, wypowiadając świętą modlitwę do Boga: „Om namah Śiwaja! Om namo Narajanaja!”. Starsi w sąsiedztwie byli zapraszani na tę uroczystość i przekazywali błogosławieństwa dla dziecka. Z kolei dzisiaj dziecko otrzymuje inicjację w naukę, powtarzając dziecięcy wierszyk: „Ba, ba czarna owca” z takim skutkiem, że ostatecznie stanie się czarną owcą w społeczeństwie.

Drodzy studenci! Zdobywacie wykształcenie w świętej atmosferze. Musicie nadal rozwijać tę atmosferę w późniejszych latach życia. Współczesna nauka jest oczywiście wielka. Lecz wasze zmysły są na niskim poziomie. Razem z nauką na wyższy poziom trzeba wznosić także zmysły. Dzisiaj prowadzimy życie na wysokim poziomie, utrzymując nasze zmysły na niskim poziomie. Nie to należy rozumieć pod pojęciem ‘Educare’. Educare to wydobywanie ukrytej w człowieku boskości. Niezależnie od tego, jakie słowa wypowiedzicie, musicie uważać, czy są one rezultatem waszej edukacji czy Educare. Dzisiaj nikt na to nie zważa. Często odnoszę się do pisowni słowa WATCH (zważać, zegarek). Pisownia składa się z pięciu liter, a mianowicie W A T C H. Ich znaczenie jest następujące:

W – Zważaj na swoje słowa (ang. Watch your words)

A – Zważaj na swoje czyny (ang. Watch your actions)

T – Zważaj na swoje myśli (ang. Watch your thoughts)

C – Zważaj na swój charakter (ang. Watch your character)

H – Zważaj na swoje serce (ang. Watch your heart)

Prawdziwy ‘zegarek’ to taki, gdy zważacie na swoje słowa, czyny, myśli, charakter i serce, a nie taki, który zakładacie na rękę [gra słów w jęz. ang.: watch - zegarek, keep a watch – zważać]. Zegarek może trafić do naprawy, ale słowo ‘watch’ nigdy się nie zepsuje. Zawsze przyniesie czystość myśli, słów i czynów. Jakże wspaniałe są te słowa! W dawnych czasach edukacja miała swój udział w tym, aby człowiek stał się szlachetną i idealną istotą ludzką.

A teraz kilka słów o czystości zewnętrznej i wewnętrznej. To dwa najważniejsze aspekty edukacji. Studenci muszą dobrze dbać o higienę osobistą obejmującą regularną kąpiel, schłodne i czyste ubranie, itd. „Czystość to boskość”. Dlatego bądźcie czyści zewnętrznie i wewnętrznie. Prowadźcie szczęśliwe i radosne życie. Zawsze pomagajcie innym. „Zawsze pomagaj, nigdy nie krzywdź”. Oczywiście możecie zdobywać współczesną edukację. Jednak razem z nią musicie również przyswajać sobie starożytną mądrość. Edukacja i mądrość muszą się ze sobą harmonijnie łączyć. Zdobywanie wiedzy naukowej jest oczywiście konieczne. Lecz dzisiaj rozumiemy naukę w wypaczony sposób. Nauka zaczyna się w jednym punkcie, a kończy w innym. Nie jest to pełne koło. Natomiast duchowość stanowi pełne koło, kończąc się w punkcie wyjścia. Dlatego mówi się:

Purnamada purnamidam
purnat purnamudaczjate
purnasja purnamadaja
purnamewawasiszjate.

To jest pełnią i tamto jest pełnią.
Kiedy z pełni zostanie wzięta pełnia,
pełnia nadal pozostanie pełnią.

Nauka zaczyna się od pytania „Co to jest? Co to jest?”. Z drugiej strony, duchowość rozpoczyna swoje poszukiwania od pytania „Czym jest tamto? Czym jest tamto?”. Pytanie „Co to jest?” oznacza bliskość, bliskość względem zmysłów. To jest nauka. W odróżnieniu od tego, pytanie „Czym jest tamto?” oznacza oddalenie, tj. oddalenie od zmysłów. To jest duchowość.

Mały przykład. Wszyscy przybyliście tutaj z dalekich miejsc jak Zambia, Afryka Wschodnia itd., by otrzymać darszan Sai Baby. Ponieważ mieszkacie w tak odległych miejscach, rozwijacie wielką miłość do Sai Baby i tęsknicie za otrzymaniem jego darszanu. Tutaj nie będzie tego samego pragnienia, aby zobaczyć osobę w sąsiedniej wiosce. Naturalne jest rozbudzanie zainteresowania obiektem, który znajduje się daleko. Czym jest „tamto”? „Tamto” znaczy to, co wykracza ponad zmysły, a mianowicie duchowość. To, co „poniżej zmysłów”, jest nieczyste. Nie powinniśmy do tego dążyć. Musimy wznosić się do poziomu ponad zmysłami. Dopiero wtedy możemy prowadzić święte życie. Dzisiaj studenci są poniżej zmysłów. Stają się niewolnikami zmysłów. Nie jest to właściwa edukacja. Musisz stać się panem zmysłów, a nie tylko panem nauki. Musisz uczynić zmysły swoimi sługami. Nie możesz stać się sługą zmysłów.

Wszyscy znacie królową Kajkeji w Ramajanie. Była biegła w astrach (wszystkich rodzajach broni) i ściąstrach. Była córką władcy królestwa Kekaja. Była najmłodszą i najdroższą królową króla Daśarathy. Przyproceedziła ze sobą służkę o imieniu Manthara, aby służyła jej w pałacu. Lecz z biegiem czasu Kajkeji pozwoliła Mantarze, by stała się jej mentorką, a sama została jej służącą. W końcu podporządkowała się radom Manthary i uczyniła swoje życie najbardziej nieszczęśliwym. Straciła swojego męża, króla Daśarathę, który umarł, nie mogąc znieść cierpienia rozłąki ze swoim ukochanym synem Śri Ramą. Musiała także zmierzyć się ze złością swojego syna Bharaty, któremu nie podobał się pomysł wysłania Ramy do lasu i to, że zostanie królem zamiast niego. Wszyscy w królestwie nienawidzili Kajkeji za wysłanie Ramy i Sity do lasu. Dlatego mówi się, że sługę należy traktować jak sługę, a pan musi pozostać panem. Ty jesteś panem, a twoje zmysły są sługami.

„Opanuj swój umysł i bądź panem umysłu”. To jest cecha studenta. Dopiero wtedy możecie zdobyć prawdziwą wyższą edukację i dzielić się nią również z innymi. Mogę was bardzo długo uczyć o edukacji, lecz czas jest ograniczony. Zebranych wokół studentów uczę zasady prostego życia i wzniosłego myślenia. Sam postępuję zgodnie z tą zasadą. To nie edukacja pod względem stopni naukowych jest ważna; ważna jest kultura. Jeśli rozwiniemy kulturę, zdobędziemy dowolną ilość czystości i świętości w naszym życiu. Celem tego całego kształcenia, jakie otrzymaliście, jest samodzielność. Musicie samodzielnie zajmować się wszystkimi swoimi indywidualnymi obowiązkami. Dla przykładu, musicie sami myć swoje płytkie talerze i prać swoje ubrania. To obowiązek prawdziwego studenta. Jeśli pielęgnujecie takie dobre nawyki, czego więcej trzeba? To jest proste życie i wzniosłe myślenie. Musicie prowadzić szlachetne życie w oparciu o tę zasadę.

Radzę też Jumsai'owi, aby tę zasadę zaradności koniecznie stosować we wszystkich szkołach prowadzonych przez Instytut Wartości Ludzkich. Studenci tego Instytutu muszą stać się samodzielnymi. Muszą zawsze sami utrzymywać w czystości swoje miejsce do nauki, miejsce zamieszkania i półki

z książkami. W tym celu nie wolno im nająć osobistych służących. Często opowiadam studentom taki żart: „Kupione warzywa są warte dwie anna; lecz kwota zapłacona tragarzowi za przyniesienie warzyw wynosi cztery anna”. Czy zawsze zapłacicie tragarzowi większą sumę od ceny warzyw? Nie możecie tak trwonić pieniędzy. Marnowanie pieniędzy jest złem. Pieniądze, jakie wydajecie na życie studenckie, przekazali wam rodzice. Zarobili je, wkładając w to wiele wysiłku i trudu. Każdą rupię z tej sumy należy traktować jak kroplę ich krwi. Ograniczcie swoje wydatki i zdobądźcie wyższe wykształcenie.

Dzisiaj wielu studentów chce wyjechać zagranicę po wyższe wykształcenie. Jak dużo pieniędzy potrzeba na ten cel! Co robicie po dotarciu do obcego kraju, wydając taką ogromną sumę? Nie koncentrujecie się na swoich studiach. Natomiast spędzacie czas na coraz liczniejszych zajęciach, trwoniąc swoje cenne pieniądze. Jeśli brakuje wam pieniędzy w następstwie tego rozrzutnego wydatkowania, bierzecie się za mycie filiżanek i talerzy w restauracji, aby uzupełnić swój dochód. Zamiast myć filiżanki i talerze zagranicą, dlaczego nie robicie tego w swoim własnym kraju i w swoim własnym domu? Postępując w ten sposób, pomożecie swoim rodzicom. Wasi rodzice będą czuli się szczęśliwi. Drodzy studenci! Uczyńcie szczęśliwymi swoich rodziców. Uczyńcie szczęśliwymi swoich nauczycieli. Służcie im. Dopiero wtedy będziecie mogli otrzymać dobre wykształcenie od nauczycieli.

Ucieleśnienia miłości!

Uświadomcie sobie tę prawdę, że prawdziwa edukacja to ta, która uczy pokory. Możecie stać się idealnymi studentami i dobrze służyć swojemu krajowi dopiero wtedy, gdy pielęgnujecie tę cechę pokory. Trzymajcie się z dala od miejsc przemocy, ponieważ jeśli tam pójdziecie doznacie także uszkodzeń ciała. Jeśli możecie, starajcie się kontrolować takie gwałtowne zdarzenia. W przeciwnym razie strońcie od nich. Próbujcie wszędzie stworzyć spokojną atmosferę.

Drodzy studenci!

Jesteście pełni szlachetnych cech. Wasze ciało i umysł są silne. Oprócz tego starajcie się także rozwijać dobry charakter. Nie ma sensu powiększać kręgu znajomych, bogactwa i siły bez rozwijania charakteru. Stańcie się idealnymi studentami, upowszechniajcie zasady edukacji Sathya Sai na świecie i zasłużcie na szacunek ze strony świata.

Tłum. Dawid Koziół

Źródło: <http://www.ssbpt.info/ssspeaks/volume35/sss35-20.pdf>